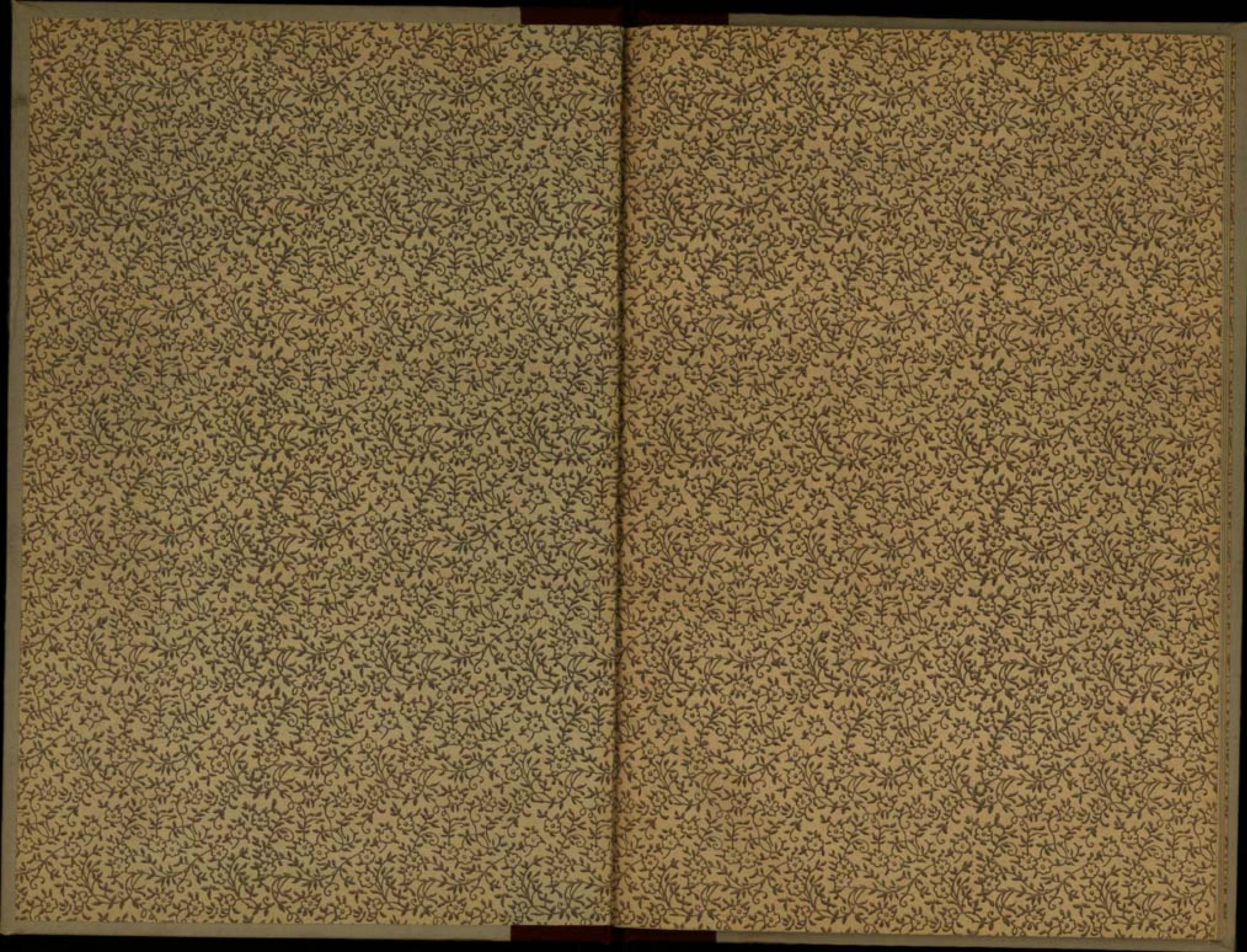


C:168-18

LINN.=FUNDAM. BOTAN.







Este trabajo de Linne, fué publicado en octavo con una caja de 132 X 72 mm.

El presente manuscrito es una copia fiel hecha página a página y línea a línea, dispuesta en forma del todo semejante.

En el texto impreso, va a continuación de otro trabajo del mismo autor, publicado a un tiempo ese año de 1736, titulado BIBLIOTHECA BOTANICA, de mayor extensión y formando entre los dos, un pequeño volumen, pero con paginación completamente independiente para cada uno de ellos.

Para la errata de ambos opúsculos, emplea una sola y misma página sin numerar, colocada debajo de la portada de «Fundamenta»; es decir, que a la fe de erratas de Bibliotheca Botanica le corresponde exactamente el mismo lugar que ocupa aquí, esta nota escrita con tinta roja.

F. Aspeitia

Caroli Linnæi Sveci

Doctoris Medicinæ

# FUNDAMENTA

## BOTANICA

quæ

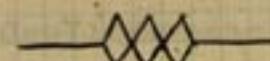
Majorum Operum Prodromi instar

## THEORIAM

## SCIENTIÆ BOTANICES

per

breves Aphorismos  
tradunt



### ERRATA in Fundam. Botanic.

§.6. Phytologi legi	Phytologi
§.16 Catalogus	Catalogos
§. 9 Fastibium	Fastigium i. eis. en la act.
§.149 Hermaphoditicus	Hermaphroditis i. e. quizas en otras
pag. ult: IX. minorum	minorem
— XI. sunt	sunt.
§.93. suntque	dele
§.107 Syngenesius Sand.	Monodelphis 5-andris
§.170 aliquo	aliqua
§.206 ceteribus	ceteris
§.237 quique	corunque
§.301 Calor	color
§.317 qui queat	dele
§.359 vomitoria venenatae	vomitoria, venenatae,

Amstelodami,  
Apud Salomonen Schouten.

1736.

R. 8189

VIRIS NOBILISSIMIS,  
in Hortis per Europam Publicis.

in Svecia.

D.D. Olav. Rudbeck in H.A. Upsaliensi.

D.D. Laur. Heistero — H.A. Helmstad.

D.D. Adrian. v. Royen — H.A. Lugdun.

D.D. Jo. Jac. Dillenio — H.A. Oxoniensi.

D.D. Anton. Jussieu — H.A. Parisino.

D.D. Julio Pontederæ — H.A. Patavino.

(*Salvis titulis,*

Opusculum hocce aliquot soliorum;  
365. aphorismis tantum constructum,

D.  
CAROLUS

BOTANICIS CELEBERRIMIS

Docentibus, Professoribus & Praefectis.

in Moschovia.

D.D. Johan. Ammanno in H.A. Petropolit.

Germania.

D.D. Abrah. Vatero — H.A. Wittenberg.

Belgio.

D.D. Johan. Burmanno — H.M. Amstelod.

Britannia.

D.D. Johan. Randio — H.S. Chelseyano.

Gallia.

D.D. Petr. Magnolio — H.H. Monspeliensi.

Italia.

D.D. Josepho Montio — H.A. Bononiensi.

Salvo ordine geographicæ.)

verum septem annorum.

verum examine fido florum 8000.

D.  
LINNÆUS.

PRÆ-

## PRÆFATIO.

Satis scimus haberi Botanicen (Histor. Natur.)  
 mole amplam,  
 varietate gratam,  
 diligentia sapientius curiosam,  
 Sed si quis ex eas fabulas  
 & Auctorum citationes  
 & inanes Controversias,  
 Philologiam denique  
 & Ornamenta eximat  
 quæ ad Convivales sermones  
 Hominumque Doctorum noctes  
 potius, quam ad Instituendam Philosophiam  
 sint accommodata  
 ad nihil magni res recedit  
 longe profecto abest ab ea scientia  
 quam animo metimur

## VERULAMIUS.

Fun-

## Fundamenta Botanica.

## I.

## Bibliotheca.

- 1 **O**MNIA, quæ in tellure occurrunt, Elementorum vel Naturalium nomine veniunt.
- 2 **O**NATURALIA (1) trifariam seu in tria Regna Natura dividuntur: Lapidum, Vegetabile & Animale.
- 3 Lapidea (2) crescunt; Vegetabilia (2) crescunt & vivunt (133); Animalia (2) crescunt, vivunt & sentium.
- 4 BOTANICA est scientia Naturalis, quæ vegetabilium (3) cognitionem tradit.
- 5 BIBLIOTHECA Botanica continet Auctores, qui de vegetabilibus scripterunt.
- 6 PHYTHOLOGI vocantur Auctores, de vegetabilibus clari, sive Botanici, sive Botanophili sint.
- 7 BOTANICI (veri) ex Fundamento genuino Botanicam (4) intelligere debent, omniaque Vegetabilia (2) nomine intelligibili nominare sciunt; sunt Collectores vel Methodici.
- 8 COLLECTORES (7) de numero specierum Vegetabilium primario solliciti fuere, ut: Patres, Commentatores, Ichniographi, Descriptores, Monographi, curiosi, Adonista, Florista, Peregrinatores.
- 9 Patres (8) Botanices prima rudimenta deposuerunt.

- 10 Commentatores [8] in Patrum [9] scripta commentati sunt.
- 11 Ichniographi [8] figuræ Vegetabilium iconibus expresserunt.
- 12 Descriptores [8] adumbrationes [325] vegetabilium exhibuerunt.
- 13 Monographi [8] vegetabile unicum opere singulari prosecuti sunt.
- 14 Curiosi [8] vegetabilia vix adumbrata collegerunt.
- 15 Adonistæ [8] Catalogos vegetabilium sativorum, certi loci, composuerunt.
- 16 Floristæ [8] Catalogus vegetabilium spontaneorum, certi loci, reliquerunt.
- 17 Peregrinatores [8] dissitas regiones plantarum investigandi caussa adierunt.
- 18 METHODICI [7] de Dispositione [VI], & inde facta denominatione [VII] vegetabilium, imprimis laborarunt; suntque Philosophi, Systematici vel Nomenclatores.
- 19 PHILOSOPHI [18] scientiam Botanices secundum rationem & observationes theoretice proposuerunt; ut: Oratores, Eristici, Physiologi, Institutores.
- 20 Oratores [19] in Philosophando, diffuso dicendi genere usi sunt.
- 21 Eristici [19] de veritate in Botanicis, scriptis publicis litigarunt.
- 22 Physiologi [19] sexus [V] mysterium in plantis revelarunt.
- 23 Institutores [19] regulas, canones & axioma ta communicarunt.
- 24 SISTEMATICI [18] de dispositione plan tarum in certas phalanges, præcipue laborarunt, qui vel Orthodoxi vel Heterodoxi di cuntur.

- 25 Heterodoxi Systematici [24] ab alio, quam fructificationis principio [164] vegetabilia distribuerunt, ut Alphabetarii, Chronici, Topophili, Empirici, Seplasiarii, Rhizotomi, Phyllophili, Physiognomi.
- 26 Orthodoxi Systematici [24] e fructificationis vero fundamento [164] methodum desum sere; suntque Universales vel Particulares.
- 27 Universales Orthodoxi [26] Systematici, genuina methodo omnes vegetabilium classes construxerunt; ut: Fructista, Corollista, Calycista, Sexualista.
- 28 Fructista [27] à Pericarpio [863] semine vel Receptaculo fructificationis, classes vegetabilium composuerunt, ut: Casalpinus, Morisonus, Hermannus, Rajus, Camellus.
- 29 Corollista [27] à Corolla [86] petalosa classes distinxerunt, ut Rivinus & Tournefortius.
- 30 Calycista [27] à Calyce classes distribuerunt ut Magnolius & Nos.
- 31 Sexualista [27] à sexu [149] distribuunt ut Ego.
- 32 Particulares [26] Orthodoxi Systematici unius tantum Classis Systema composuerunt; e. gr. Compositorum, Umbellatorum, Graminum, Muscorum, Fungorum.
- 33 Compositorum [117] Classes tractarum Vail lantius & Pontedera.
- 34 Umbellatorum [118] Classes instruxerunt Morisonus & Artedius.
- 35 Graminum Classes composuere Rajus, Monti & Scheuchzerus.
- 36 Muscorum Classem elaboravit Dillenius & Michelius.

-4-

C. LINNÆI.

- 37 Fungorum Classem itidem instruxit Dillenius & Michelius.
- 38 **NOMENCLATORES** (18) de vegetabilibus recte denominandis (210) solliciti fuere; hi sunt: Synonymista, Critici, Ety-mologi vel Lexicographi.
- 39 Synonymista (38) diversa vegetabilium, a Phytologis (6) imposita nomina, collegerunt.
- 40 Critici (38) nomina, generibus & speciebus vere propria, servare deberent.
- 41 Ethymologi (38) radices & origines nominum genericorum eruunt.
- 42 Lexicographi (38) nomina diversarum linguarum colligunt.
- 43 **BOTANOPHILI** (6) sunt, qui vegetabilia licet non ex fundamentis Botanicis (151), tractat, ut: Anatomici, Hortulani, Medici, Anomali.
- 44 **ANATOMICI** (43) internas vegetabilium partes contemplati sunt.
- 45 **HORTULANI** (43) culturam vegetabilium tradiderunt.
- 46 **MEDICI** (43) vires vegetabilium rimati sunt secundum diversa principia, hinc sectae diverse, ut: Astrologi, Chemici, Observatores, Mechanici, Signatores, Chymologi, Botano-systematici.
- 47 Astrologi (46) de viribus vegetabilium ab astris, ut: Signatores (46) a convenientia & figura utriusque externa divinarunt.
- 48 Chemici (46) vires vegetabilium, per ignem addisci posse, putarum.
- 49 Observatores (46) ab empiria, ut Mechanici (46) a dogmaticis suis principiis, vires vegetabilium addidiscerunt.

FUNDAMENTA BOTANICA.

-5-

- 50 Chymologi (46) a sapore & odore vires inge-  
rendorum optime noscunt.
- 51 Botano-systematici (46) secundum classes natu-  
rales, vires Medicamentorum & alimentorum, miro artificio, distingunt.
- 52 **ANOMALI** (43) sunt, qui varia alia de vege-  
tabilibus scripserunt, ut: Foëtæ, Theologi, Bibliothecarii, Biologi, Miscellanei.

II.

SYSTEMATA.

- 53 **SYSTEMATICIS** Orthodoxis (26), nitor & certitudo scientiae Botanicae, debetur.
- 54 **CÆSALPINUS** (28) est fructista & primus verus systematicus, secundum numerum gymnospermum vel angiospermum distri-  
buens.
- 55 Morisonus (28) est fructista cum physiogno-  
mis (25) & Corollistis (29) copulatus.
- 56 Hermannus (28) est fructista, secundum fru-  
ctum Gymnospermum & Angiospermum nu-  
merans.
- 57 Kautius Christoph. Hermannianum (56) Sy-  
stema inversum adoptavit.
- 58 Boerhaavius Hermannianum [56] cum Rajano [59] emendato conciliavit, & ad maius fa-  
stidium deduxit.
- 59 Rajus (28) e fructista (28) Corollista (29) e-  
vasit.
- 60 Camellus secundum valvulas pericarpio (86)  
plantas suas disposuit.
- 61 **RIVINUS** est Corollista (29) secundum re-  
gularitatem & numerum petalorum cum  
triplici fructu.

- 62 Knautius Christianus Rivinianum (61) inversum, numerum scilicet regularitati petalonum preferens, suum fecit.
- 63 Ruppius Rivinianum (61) Systema in compositis (117) emendavit.
- 64 TOURNEFORTIUS est Corollista (29) secundum regularitatem & figuram cum dupli (97) situ receptaculi floris.
- 65 Pontedera Tournefortianum (64) cum Riviniano (61) combinare tentavit.
- 66 MAGNOLIUS est calycista (30), cum fructistis (28) combinatus.
- 67 Nos Calycista (30) erimus secundum calycis diversas species.
- 68 Ego, etiam sexualista (31) sum, secundum numerum, proportionem & situm staminum cum pistillis.
- 69 Vaillantius (33) compositos flores, a calyce, receptaculo & seminibus, distinguit.
- 70 Pontedera (33) compositos, secundum Receptacula & semina triplicia, distribuit.
- 71 Morisonus (34) Umbellatos (118) secundum figuram seminum enumerat.
- 72 Arledius (34) Umbellatos secundum involucra quadripartitum disponit.
- 73 Rajus (35) Gramina, secundum glumas simplices & aristatas, separat. Monti (35) secundum affinitatem graminum cum cerealibus distribuit.
- 74 Scheuchzerus (35) Gramina secundum glumarum partes synoptice distinguit.
- 75 Dillenius (36.37) Muscos & Fungos secundum situm & speciem fructificationis conjungit & separat.
- 76 Michelius (36.37) Muscos & Fungos secundum flores diversos separat.

77 NOS naturalis methodi fragmenta exhibere conabimur.

### III. PLANTÆ.

- 78 Vegetabilium (2) species sunt: Lithophyta, Algæ, Fungi, Musci, Filices, Gramina, Herbe cum arboribus.
- 79 Vegetabilium partes (78) sunt Planta & Fructificatio, quas rite dignoscere Tyronibus primum erit.
- 80 Planta (79) totum corpus cuiuscumque vegetabilis, exceptis genitalibus (142), involvit, cuius partes in plerisque sunt Radix, Truncus, Folia, Fulera.
- 81 RADIX (30) 3<sup>plex</sup> est: Bulbosa, Tuberosa, Fibrosa.
- α Bulbosa solida, tunicata, squamosa. duplicata, aggregata. figurā varia.
- β Tuberosa sessilis, pendula. figurā varia.
- γ Fibrosa (sitū) perpendicularis, horizontalis. (consistentiā) carnosa, filamentosa. (divisione) simplex, ramosa.
- 82 TRUNCUS (80) 3<sup>plex</sup> est: Caulis, Culmus vel Scapus.
- α Caulis est duplex, simplex vel compositus. Simplex caulis continuata serie versus apicem extenditur; estque.
- ... Integer cum nullos emitit ramos. hicque  
.... nudus, foliatus.  
.... rectus, volubilis,  
.... reclinatus, procumbens, repens.

## C. LINNÆI.

- .... teres, digonus, trigonus, &c. polygon
- .... striatus, canaliculatus,
- .... glaber, villosus, scaber, hispidus.
- ... Ramosus caulis ramulos laterales emittit.
- .... ascendens, diffusus.
- .... brachiatus, ramosissimus, fulcratus.
- .... cetera ut integer.
- ... compositus adscendendo in ramulos subdivisi-  
se deliquescit; ut:
- .... dichotomus, distichus, subdivisus.
- β Culmus integer, ramosus.  
x equalis, articulatus, squamasus.  
nudus, foliatus.

- γ Scapus est nudus vel foliatus
- 83 FOLIA (80) sunt simplicia vel composita.
- α Simplicia eidem basi vel petiolo folium uni-  
cum suntque adnectum;
- ... Circumscrips. Rotunda, orbiculata, subrot.  
ovata, elliptica.  
reniformia, cordata, lunulata.  
Oblonga, lanceolata, capillaria,  
linearia, subulata, acerosa.  
Teretia, cylindracea, gladiata  
trigona, sagitata, hastata.  
triangularia, pentangularia.  
Integra, lobata, palmata.  
bifida, trifida, quinquifida,  
multifida.  
sinuata longitudinaliter,  
marginaliter.
- ... Angulis
- ... Saciniis
- ... Margine
- apicis integra, aucta, acuminate,  
emarginata, retrusa, incisa.  
laterali integerrima, plicata,  
dentata, serrata, crenata.  
undulata, crispa.

sue

## FUNDAMENTA BOTANICA.

- ... Superficie nitida, glabra, scabra.  
villosa, hirsuta, strigosa.  
aspera, aculeata.  
rugosa, venosa, nervosa.  
carinata, carnosa.  
erecta, patula.
- ... Extens. horizontalia, reflexa, revoluta.
- ... situ seminalia, radicalia, caulina, floralia.  
vaginantia, perforata, amplexicaulia.  
sessilia, petiolata, articulata.  
opposita, verticillata,  
alternata, sparsa, accumulata.  
imbricata.

β Composita folia communi petiolo foliola plu-  
ra gerunt.

digitata quinata, ternata, conjugata.  
pinnata cum impari, sine impari.  
abrupta, cirrosa.

decomposita duplice, triplice &c. digitata  
duplice, triplice &c. pennat.

- 84 FULCRA (80) plantarum sunt sextuplicia.
- Bracteas, cirrhus, mucro, aculeus, petiolus,  
pedunculus.

- 85 PEDUNCULUS (84) fructificationem (ut  
Petiolus folia) sustinet, geritque fructifica-  
tionem: unicam, gemminam, plurimam,  
numerousam, radicalem, cauliram, alarem,  
terminatricem, solitariam, sparsam, congo-  
batam, conglomeratam, paniculatam, spi-  
catam.

IV.

FRUCTIFICATIO.

86 FRUCTIFICATIONIS [79] partes VII sunt.

- $\alpha$  Calyx species 6. Perianthium, Involucrum, Spatha, Gluma, Amentum, Calyptra.
- $\beta$  Corolla species 2. Petalum, Nectarium, partes 2. Limbus, Tubus.
- $\gamma$  Stamen partes 2. Filamentum, Anthera.
- $\delta$  Pistillum part. 3. (Germen) Stylus, Stigma.
- $\epsilon$  Pericarpium sp. 3. Conceptaculum, Capsula, Silique, Legum., Nux, Drupa Pomum, Bacca, Strobilus.
- $\zeta$  Semen partes 2. Semen, Corona.

(sic)  $\eta$  Receptaculum sp. 3. Floris, Fructus, Fructificat.

87 Partes FLORIS sunt Calyx, Corolla, Stamen, Pistillum.

FRUCTUS Pericarpium, Semen, Receptaculum.

FRUCTIFICATIONIS Flos, Fructus.

88 Essentia Floris (87) consistit in Anthera & stigmate, Fructus (87) in semine, Fructificationis (87) in flore & fructu.

89 Perianthium (86) a foliis floralibus (83) differt, quod illud maturo fructu, si non prius, marcescit, folia non item.

90 Corolla (86) a Perianthio (86) distinguitur, quod illa cum staminibus situ alternat, perianthium autem opponitur.

91 Petalorum (86) Numerus a basi Corollæ, Laciniarum autem medio Limbi, desumendus est.

92 Structuram Fructificationis (86) triplicem, quo ad omnes suas partes (86), ubique examinabis Botanicus: Naturalissimam sc. Differentem & Singularem, & has tres secundum quatuor diversitates:  $\alpha$  numerum;  $\beta$  figuram,  $\gamma$  proportionem, &  $\delta$  situm attento describat oculo.

93 NATURALISSIMA (92) structura Fructificationis a pluralitate otorum desumitur, id, numero  $\beta$ , figura  $\gamma$ , proportione &  $\delta$ , situ.

94 Numerus (93) naturalissimus est, quod Calyx in tot segmenta, in quot Corolla dividatur, quibus Stamina respondent, singulo singulis Antheris bilocularibus instructo, Pistilli autem divisio cum Pericarpii loculis vel valvis aut semimum ordinibus convenire solet.

95 Figura (93) naturalissima est, quod Calyx minus patens continet Corollam sensim dilatam, noctu conniventem, staminibus & Pistillis erectis sensimque attenuatis refertam; hisce plerisque caducis, Pericarpium extenditur, seminibus plenum.

96 Proportio (93) naturalissima profert Calycem Corolla minorem, cum staminibus & Pistillis longitudine equalibus; si autem, Pistillum staminibus longius est, nutat Flos; Pericarpium e germine factum incrassatur, seminibusque parvis repletur.

97 Situs (93) naturalissimus est, quod Calyx involvat Receptaculum, cui Corolla alternatim adnascitur; huic autem interius alternatim respondent Filamenta, quorum apicibus Antheræ incumbunt; Centrum Receptaculi occupat Germen, cuius apici Stylus

- lus insidet, summo stigma gerens. Hisce  
decidentibus Germen in Pericarpium cras-  
sescit, calyce sustentatum, semina Re-  
ceptaculo Fructus adnexa includens; Re-  
ceptaculum Floris germini vel subnascitur  
vel circumnascitur vel supernascitur.*
- 98 DIFFERENS (92) structura Fructificatio-  
nis ab iis partibus, quæ in diversissimis dif-  
ferunt plantis, desumitur.
- 99 Calyx differt (98) quoad:  $\alpha$ . numerum, com-  
positionem, partes, lacinias;  $\beta$ . equalitatem,  
figuram, marginem;  $\gamma$ . extensionem;  $\delta$ . locum, per-  
sistiam.
- 100 Corolla differens (98) est, quoad:  $\alpha$ . Petala,  
lacinias, nectaria;  $\beta$ . figuram, ~~et~~ qualitatem  
marginem;  $\gamma$ . extensionem;  $\delta$ . locum, per-  
sistiam.
- 101 Staminum. Filamenta differunt (98) quoad:  
 $\alpha$ . numerum, lacinias;  $\beta$ . figuram;  $\gamma$ . pro-  
portionem;  $\delta$ . situm. Antheræ autem quoad:  
 $\alpha$ . numerum, loculamenta;  $\beta$ . figuram, de-  
hiscentiam;  $\gamma$ . connexionem;  $\delta$ . situm.
- 102 Pistilla differunt (98) quoad:  $\alpha$ . numerum,  
<sup>(con. 101)</sup> lacinias;  $\beta$ . figuram;  $\gamma$ . longitudinem, crassi-  
tatem;  $\delta$ . situm, trium scilicet partium (86).
- 103 Pericarpium differt (98) quoad:  $\alpha$ . nume-  
rum loculamenta, valvas;  $\beta$ . species, figu-  
ram, dehiscentiam;  $\gamma$ . inclusionem;  $\delta$ . si-  
tum.
- 104 Semina differentia (98) observantur quoad:  
 $\alpha$ . numerum, loculamenta;  $\beta$ . figuram, sub-  
stantiam, coronulam;  $\gamma$ . magnitudinem;  $\delta$ .  
situm in Receptaculo (97).
- 105 SINGULARIS (92) Fructificatio ab iis par-  
tibus, quæ in certis paucissimisque generibus  
observantur, desumitur.

- 106 Calyx Corolla minus coloratus esse solet,  
excepta Astrantia, paucisque aliis.
- 107 Corolla ipso Perianthio insidet in Icosandrii;  
adnascitur autem calyci suo in Monæciis  
Syngenesiis Sand.; communi vero Recep-  
taculo cum Calyce infigitur in plerisque,  
exceptis paucissimis.
- 108 Filamenta staminum Corolla Monopetalæ  
plerumque affixa sunt, Polyptalæ autem se-  
parata, exceptis floribus Antheris bicornibus  
gaudentibus.
- 109 Antheræ apici filamentorum communiter in-  
sident, exceptis Paride, Asaro, Aristolo-  
chia, Aro & paucissimis.
- 110 Nectarium (86) si a Petalo distinctum sit,  
communiter ludit, ut Epimedium, Parnas-  
sia, Nigella, Aquilegia, Helleborus, Ascle-  
pias, Stisseria, Passiflora, Commelina,  
Aconitum, & multis similibus.
- 111 Germen intra Antheras communiter collo-  
catur, excepto Aro & Rumice.
- 112 Stylus apici germinis communiter insidet,  
excepta Alchymilla & Icosandrii polygyni.
- 113 Conceptaculum naturaliter clauditur, excep-  
ta Reseda &c.
- 114 Flores omnes, qui Perianthio & Petalis in-  
struuntur, sunt simplices vel Aggregati.
- 115 Simplex flos (87) est, cum pluribus floribus  
nulla pars fructificationis (86) communis est.
- 116 Aggregatus flos (87) est, cum pluribus floscu-  
lis aliqua pars fructificationis (86) commu-  
nis est, diciturque Compositus vel Umbel-  
latus.
- 117 Compositus flos est aggregatus (116), plures  
continens flosculos sessiles, communi Re-  
cep-



- ceptaculo & Perianthio contentos, vel Antheris in cylindrum connatis instructos.
- 118 Umbellatus flos est aggregatus (116) plures continens flosculos, receptaculo ramoso pendunculato fastigiatos.
- 119 Suxurians flos est, cum nonnullae Fructificationis partes adeo multiplicantur, ut alii destruantur; estque vel multiplicatus, vel plenus vel prolifer.
- 120 Multiplicatus (119) flos de corolla (86) multiplicata, salvis quibusdam staminibus, communiter prædicatur; estque duplicatus, triplicatus &c. Perianthium & involucrum raro, Stamina vis unquam multiplicatum constitutum florem.
- 121 Plenus (119) flos est, cum corolla adeo multiplicatur, ut omnia stamina excludat; adeoque tantum gradu, a multiplicato (120), differt.
- 122 Prolifer (119) flos est, cum intra florem, sæpius plenum (121), alii flores enascantur; prolifer autem frondosus flos dicitur, cum intra talem florem ramulus vel folia emer- gant.
- 123 Multæ plantarum familiae (160) flores luxuriantes (119) vix exhibere queunt.
- 124 Prolificatio (122) florum simplicium (115) e Pistillo, Aggregatorum (116) vero e Receptaculo fit.
- 125 Impletio (121) florum simplicium (115) vel Petalis vel Nectariis peragitur.
- 126 Multiplicantur (120) sæpius flores in corolla polypetala, duplicantur autem in monopetala; Flores tamen monopetalos esse, simulque plenos, contradictorium non est.

- 127 Compositi (117) flores implentur (121) vel petalis tubulatis, vel planis.
- 128 Flores (115) Simplices pleni (121) differunt a compositis naturalibus (117), quod pleni illi pistillum commune, centrum floris occupans, compositi vero stamina & pistilla propria obtineant.
- 129 Flores compositi pleni (127) e petalis planis (127) differunt a simplicibus plenis (128), quod compositi flores pistilla propria, simplicium communia habeant.
- 130 Flores compositi pleni e petalis planis (127) differunt a compositis naturalibus (117) petalis planis, quod pleni isti antheris destituantur, naturales vero staminibus gaudeant.
- 131 Radius in flore composito naturali (117) si pistillis instruitur, omnes quoque pleni flores pistillis instruuntur, si vero destituitur, etiam destituuntur pleni.

## V.

## SEXUS.

- 132 Initio rerum, ex omni specie viventium (3), unicum sexus par creatum fuisse, suadet ratio.
- 133 Vegetabilia, sensatione licet destituantur, & que tamen ac animalia vivere (3) probat ortus, nutritio, ætas, motus, circulatio, morbus, mors, Anatomia.
- 134 Omne vivum ex ovo provenire datur; per consequens etiam vegetabilia; quorum semina esse ova docet eorum finis, sobolem parentibus conformem producens.

- 135 Omne vegetabile ex ovo (134) provenire dictitat ratio & experientia, confirmant cotyledones.
- 136 Cotyledones proveniunt e vitello ovi, cui punctum vitæ innascitur; ergo folia seminaria (83), quæ hilum involverunt, iudicem sunt.
- 137 Prolem non ab ovo tantum, nec a genitura sola, sed ab utriusque simul prodire probant Animalia Hybrida, Ratio & Anatomia.
- 138 Nullum ovum ante fœcundationem (137) excludi posse docet experientia, adeoque nec ova (134. 135) vegetabilium.
- 139 Omnis species Vegetabilium (137) flore est fructu instruitur, etiam ubi deficit visus.
- 140 Omnis flos (88) Antheris & stigmatibus, nisi divisus (184) sit, componitur.
- 141 Flos (140) omnem fructum antecedit, ut generatio partum.
- 142 Fructificatio (88) itaque continet genitalia plantæ, Flos (140) actum generationis, Fructus (134) autem partum.
- 143 Antheras (140) esse plantarum genitalia masculina, & earum pulvis vera genitura, docet essentia (88), precedentia (141), situs, tempus, loculamenta, castratio & figura pulveris.
- 144 Stigmata (140) germini ubique annexa (97) esse genititia fœminina probat essentia (88), precedentia (141), situs, tempus, decidentia, abscissio.
- 145 Generationem (138) vegetabilem fieri mediante genitüræ Antherarum (143) illapsu supra stigmatia, (144) dictitat oculus, propria, locus, tempus, pluviae, palmicola, flores nutantes, (96) submersi, Syngenesia fru-

frustranea, imo omnium florum genuina consideratio.

- 146 Calyx ergo est Thalamus, Corolla Auleum, Filamenta Vasa spermatica, Antheræ Testiculi, Pulvis Genitura, Stigma Vulva, Stylus Vagina, Germen Ovarium, Pericarpium Ovarium fœcundatum, semen Ovum.
- 147 Plantarum Ventriculus est Terra, Vasa Chylifera Radix, Ossa Truncus, Pulmones Folia, Cor Calor; hinc planta Animal inversum veteribus dicta fuit.
- 148 Flos [140] qui Antheras (143) Masculinus, qui Stigmata (149) Fœmininus, qui utraque (143. 144) continet Hermaphoditus dicitur.
- 149 Planta quæ floribus Masculinis (48) Mas, quæ Fœmininis (148) Fœmina, quæ Hermaphoditis (148) Hermaphrodita, quæ Masculinis & Fœmininus simul Androgyna, quæque Hermaphoditis & Masculinis aut Fœmininis simul instruitur Hybrida dicitur.
- 150 Luxuriantes Flores [119] nulli naturales, sed omnes Monstra sunt; Pleni [121] enim Eunuchi evaserunt, adeoque semper abortiunt; Multiplicati [120] non æque; Proliferi (122) monstrosorum augent Deformationem.

## VI.

## CHARACTERES.

- 151 Fundamentum Botanices (4) Duplex est: Dispositio & Denominatio.
- 152 Dispositio (151) plantarum divisiones vel conjunctiones docet; estque vel primaria quæ genera, ordines & classes, vel secundaria, quæ species & variationes instituit.
- 153 Dispositio (152) vegetabilium vel synoptice vel Systematice absolvitur, sicutur vulgo Methodus.
- 154 Synopsis (153) pro arbitrio divisiones bifurcatae, longiores vel breviores, plures vel pauciores tradit, a Botanicis in genere (155) non agnoscentur.
- 155 Systema (153) dispositiones (152) per V (1) appropriata membra resolvit: Classes scilicet, Ordines, Genera, Species, Variationes.
- 156 Filum ariadneum Botanices est Systema (155) sine quo chaos est.
- 157 Species (155) tot numeramus, quot diversæ formæ in principio sunt creatæ. (132)
- 158 Variationes (155) tot sunt, quot differentes plantæ, ex ejusdem speciei (157) semine sunt productæ.
- 159 Genera (155) tot dicimus, quot diversæ constructæ (92) fructificationes proferunt plantarum species (157) naturales. (309)
- 160 Classis (155) est plurimum generum (159) convenientia (165) in partibus fructificationis secundum principia Naturæ & Artis.

- 161 Ordo (155) est Classium (160) subdivisio ne plura (159) distinguenda simul & semel evadant, quam animus facile asse-  
quatur.
- 162 Naturæ opus semper est species (157) & genus (159), Culturæ sapientia variatio (158), Artis & Naturæ Classis (160) acordo (161).
- 163 Facies est similitudo quædam vegetabilium (157) affinum & congenerum (159) nunc in hac, nunc in alia, nunc in plerique ve-  
getabilium partibus magis manifesta.
- 164 Dispositio (155) vegetabilium primaria (152) a sola fructificatione (86) desumenda est.
- 165 Quæcumque plantæ in fructificationis parti-  
bus (86) convenientia (92), limitalis limitan-  
dis (162), non sunt in primaria (152) distri-  
butione distinguendæ.
- 166 Quæcumque (165) plantæ in fructificationis parti-  
bus, observatis observandis, differunt,  
non sunt combinanda.
- 167 A numero  $\alpha$ , Figura  $\beta$ , Proportione  $\gamma$ , &  
situ  $\delta$ , omnium partium (86) fructifica-  
tionis differentium (92-113), omnis nota gene-  
rum Characteristica (189) erui debet.
- 168 Facies (163) occulte consuli potest, ne ge-  
nus artificiale (162), levi de causa, finge-  
tur.
- 169 Quæ (167) in uno genere ad genus stabi-  
liendum valent, non idem necessario pra-  
stant in altero.
- 170 Raro observatur genus, in quo aliquo pars  
(167) fructificationis non aberrat.
- 171 In plerisque generibus nota aliqua fructifica-  
tionis singularis (105) observatur.
- 172 Si nota quædam fructificationis singularis  
(105)

- (105), vel sui generis propria (171), in speciebus non omnibus adest, ne plura genera accumulentur, cavendum est.
- 173 Si nota quædam generi singularis (105) in genere affini reperiatur, ne idem genus in plura, quam natura dictat, separetur, carvendum.
- 174 Quo constantior (93) pars aliqua Fructificationis (167) est in pluribus speciebus, eo etiam certiorem exhibet notam genericam.
- 175 In aliis generibus hæc, in aliis alia pars fructificationis constantior observatur.
- 176 Si Flores (87) convenient, fructus (87) autem differunt, cœteris paribus, conjungenda sunt; contrariorum plerumque contraria est ratio.
- 177 Figura (95) floris (87) certior est quam fructus (87) in plerisque generibus.
- 178 Numerus (94) faciliter aberrat quam figura (95), proportione (96) tamen optime explicatur.
- 179 Receptaculi (86) floris duplē situm magni fecit Tournefortius. (64)
- 180 Petalorum regularitatem nimiam fecit Rivinus. (61)
- 181 Nectarium (110) maxime fecit Natura, minus hactenus data theoria. (54-76)
- 182 Stamina & Calyx, luxuriationibus minus obnoxia (120), petalis longe certiora sunt.
- 183 Pericarpii structura, (92) toties a systematicis (54-66) examinata, infinitis exemplis (77) dudum docuit, se minus valere (164), quam veteres crediderunt.
- 184 Luxuriantes flores (119) ut monstrosi & Eunuchi (150), in genere (159) constitudo (167), attendi (165) non debent.

- 185 Multiplicati (120) & pleni (121) flores a calyce & infirma serie petalorum ut prolixi (122) a prole, ad sui generis naturales (150) reducuntur.
- 186 Character idem est ac definito generica (159), qui triplex datur: Factitius, Essentialis & Naturalis.
- 187 Essentialis (186) character notam generi, cui applicatur, propriissimam (171) & singularem (105) subministrat.
- 188 Factitius character (186) genus, ab aliis sui ordinis (161) in methodo facta (53), tantum distinguit.
- 189 Naturalis character (186) notas omnes (92-113) generi possibiles (167) allegat, adeoque essentialem (187) & factitium (188) includit.
- 190 Character factitius (188) erroneus est, Essentialis (187) bonus, sed vix ubique possibilis, Naturalem (189) difficillimum est constituere, constitutas autem basis (156) est omnium Systematum, generum infallibilis custos, omnique systemati (26-37) possibili & vero applicabilis.
- 191 Naturalis (189) character ab omni Botanico (6) teneatur oportet.
- 192 Character (189) Nat: omnes fructificationis notas (167), per singulas suas species (157) convenientes (165) recencebit, dissentientes (166) vero sileat.
- 193 Nullus character infallibilis est antequam secundum omnes suas (159) species (157) directus est.
- 194 Situs fructificationis naturalissimus (97), nisi satis etiam differens (98) est, in Charactere (192) non adhiberi debet. B3

- 195 Character (186) nomen suum genericum (213) in frontispicio gerat.
- 196 Unaquaque pars fructificationis (86) in charactere Nat (192) novam ordiatur lineam.
- 197 Nomen partis fructificantis (86) lineam, (196) differentibus literis, inchoabit.
- 198 Similitudinis notam (167) ne dextra manu notiorem, character (192) non assumat.
- 199 Notas convenientes (192) terminis comprehendiose describat character.
- 200 Termini puri (81-85) elegandi, obscuri & erronei non admittendi sunt.
- 201 Termini (199) necessariis plures excludendi, pauciores augendi sunt.
- 202 Character (192) in omnibus, licet diversis systematibus (54-77) immutabilis servetur.
- 203 Genus (159) unica specie (157) constare potest, licet plurimis s<sup>e</sup>pius componatur.
- 204 Quod valet de charactere generico (162-202) valet etiam de classico (160), licet in hoc latius sumantur omnia.
- 205 Classis genere magis arbitraria (162) est, utrisque magis ordo (161).
- 206 Classes quo magis naturales (163) eo, ceteribus paribus, etiam meliores sunt.
- 207 Classes & ordines nimis longe vel plures difficillime sunt.
- 208 Ordo genera, inter se magis affinia & similia, proprius collocet.
- 209 Faciei plantarum (163) adeo adhærere, ut rite assumta fructificationis principia (164) deponantur, est stultitiam sapientia loco prebere.

## VII.

## VII.

## NOMINA.

- 210 Denominatio alterum (151) Botanices fundatum, facta dispositione (152) nomina primum imponat.
- 211 Nomina vera plantis imponere Botanicis (7) genuinis (26) tantum in potestate est.
- 212 Nomina omnia sunt in ipsa vegetabilis enunciatione vel muta, ut Classis (160) & ordinis (161); vel sonora, ut genericum (159) specificum (157) & varians (158).
- 213 Quocunque plantæ genere convenient (165), eodem nomine generico (212) designandæ sunt.
- 214 Quocunque e.c. plantæ genere differunt (166), diverso nomine generico (213) designandæ sunt.
- 215 Nomen genericum in eodem genere (213) unicum erit.
- 216 Nomen genericum in eodem genere idem erit.
- 217 Nomen Genericum unum (215) idemque (216), ad diversa designandum genera assumtum, altero loco excludendum erit.
- 218 Qui novum genus constituit, eidem nomen etiam imponere tenetur.
- 219 Nomen genericum immutable figatur, antequam specificum ullum componatur.
- 220 Nomina generica primitiva nemo sonus introducit.
- 221 Nomina generica ex duobus vocabulis integris ac distinctis facta, e Republica Botanicæ (sic) releganda sunt.

- 222 Nomina generica ex duobus vocabulis integris & conjunctis composita, vix toleranda sunt.
- 223 Nomina generica, ex vocabulo græco & latino, similibusque hybrida, non agnoscenda sunt.
- 224 Nomina generica ab uno vocabulo plantarum generico præcto, altero integro composita, Botanicis indigna sunt.
- 225 Nomen genericum quibus syllaba una vel altera præponitur, ut aliud plane genus quam antea significet, excludendum est.
- 226 Nomina generica in oides desinentia, e fono Botanico religanda sunt.
- 227 Nomina generica, ex aliis nominibus genericis, cum syllaba quadam in fine addita, conflata, non placent.
- 228 Nomina generica simili fono exeuntia, an-sam præbent confusionis.
- 229 Nomina generica, quæ ex græca vel latina lingua radicem non habent, rejicienda sunt.
- 230 Nomina generica plantarum cum Zoologorum & Lithologorum nomenclaturis communia, si a Botanicis postea assumta, ad ipsos remittenda sunt.
- 231 Nomina generica cum Anatomicorum, Pathologorum, Therapeuticorum vel Artificum: nomenclaturis communia, omittenda erunt.
- 232 Nomina generica contraria spicci alicui sui generis, mala sunt.
- 233 Nomina generica, cum Classium naturalium nomenclaturis communia, omittenda sunt.
- 234 Nomina generica e rebus domesticis similibusque diminutiva, minus placent.

- 235 Nomina generica Adjectiva substantivis pe-jora sunt.
- 236 Nominitus genericis non abuti decet ad sanc-torum, hominumve in alia arte illustrium memoriam conservandam vel favorem cap-tandum.
- 237 Nomina generica Poëtica, Deorum ficta, Regum consecrata, quique botanices studium promoverunt, retineo.
- 238 Nomina generica ad Botanici, bene meriti, memoriam conservandam constructa, sancte servo.
- 239 Nomina generica quæ citra noxam Botanices imposita sunt, cæteris (213. 236) pari-bus, tolerari debent.
- 240 Nomina generica quæ characterem essentia-lem (187), vel faciem (163) plantæ exhibent, optima sunt.
- 241 Nomina generica Patrum (9) Botanices, græca (229) vel latina, si bona (213-236) sint retineri debent, ut eriam usatissima & officinalia.
- 242 Nomen genericum antiquum (241) antiquo generi convenit.
- 243 Nomen genericum dignum (213. 242) a-lio, licet apriori, permutare non licet.
- 244 Nomina generica, quamdiu synonyma (318) digna (213-242) in promptu sunt, nova non essingenda.
- 245 Nomen genericum unius generis, ni super-vacaneum (213-217), in aliud transferri non debet, licet eidem aptius competere.
- 246 Si genus receptum, secundus jus naturæ (162) & artis (164), in plura dirimi debet, tum nomen antea commune manebit vulgatissimæ & officinali plantæ.

- 247 *Nomina generica græca* (229) *latinis literis* pingenda sunt.
- 248 *Terminatio & sonus nominum genericorum*, quantum possibile, facilitanda sunt.
- 249 *Nomina generica sexquipedalia*, enunciata *difficilia* vel *nauseabunda* fugienda sunt.
- 250 *Terminis artis* (199) loco nominum genericorum abuti inconsultum est.
- 251 Nominum classium (204) & ordinum cum genericis par est ratio.
- 252 *Nomina Classium & ordinum e viribus, modo nascendi, foliis* similibusque petita, mala sunt.
- 253 *Nomina Classium & ordinum notam essentialem* (187) & *characteristicam* (189) suam includant.
- 254 *Nomina Classium & ordinum a plantæ cuiusdam nomine desumpta*, sub quo totam cohortem intellexere veteres, in genere exclusa, classibus naturalibus tantum inserenda sunt.
- 255 *Nomina Classium & ordinum unico* (215) vocabulo constabunt.

## VIII.

## DIFFERENTIÆ.

- 256 Perfecte nominata est planta nomine *generico & specifico* (212) instruota.
- 257 *Nomen specificum plantam ab omnibus congenericibus* (159) distinguit.
- 258 *Nomen specificum primo intuitu plantam suam manifestabit*, cum differentiam (257) *ipso plantæ inscriptam*, contineat.

- 259 *Nomen specificum a partibus plantarum non variabilibus, desumi debet.*
- 260 *Magnitudo species non distinguit.*
- 261 *Notæ collatitiae cum aliis speciebus diversi generis*, falsæ sunt.
- 262 *Notæ collatitiae cum aliis speciebus ejusdem generis*, mala sunt.
- 263 *Inventoris*, vel alius cuiuscunque *nomen*, in differentia non adhibetur.
- 264 *Locus natalis species distinctas non tradit.*
- 265 *Tempus florendi vegetandique maxime fallax est differentia.*
- 266 *Color in eadem specie mire ludit*, hinc in differentia nihil valet.
- 267 *Odor speciem numquam clare distinguit.*
- 268 *Sapor pro ratione manducantis sepe variabilis est*, hinc in Differentia excludatur.
- 269 *Usus differentiam Botanico vanam subministrat.*
- 270 *Sexus nullibi species diversas constituit umquam.*
- 271 *Monstrosi* (150) flores omnes a naturalibus originem trahunt.
- 272 *Hirsuties fallax est differentia*, cum sepe cultura deponatur.
- 273 *Duratio sepe magis ad locum quam ad plantam pertinet*, in differentia eam adhibere non arridet.
- 274 *Multitudo plantæ loco sepe mutatur.*
- 275 *Radix differentiam realem sepe subministrat ad eam tamen, nisi omnes aliae interclusæ sint vix, non confundendum est.*
- 276 *Trunci* (88) notæ differentias sepe optimas edunt.

- 277 Folia (83) elegantissimas naturalissimasque differentias exhibent.
- 278 Fulora (84) communiter optimas differentias relinquunt.
- 279 Fructificationis locus (85) maxime realis est differentia.
- 280 A partibus fructificationis, ni summa cogat necessitas, nulla exposcenda est differentia.
- 281 Notæ genericæ (192), in differentia usurpatæ, absurdæ sunt.
- 282 Differentia omnis e numero, figura proportione & situ variarun plantarum partium (81-85) necessario desumitur.
- 283 Né variatio (188) loco speciei (187) sumatur, ubique cavendum est.
- 284 Nomen genericum singulis Speciebus applicari debet.
- 285 Nomen specificum semper genericum sequi oportet.
- 286 Nomen specificum sine generico, est quasi campana sine pistillo.
- 287 Nomen specificum ipsi nomini generico adglutinatum non erit.
- 288 Nomen specificum genuinum est vel synopticum vel essentialie.
- 289 Nomen specificum Synopticum (288) plantis congeneribus (159) notas semidichotomas imponit.
- 290 Nomen specificum essentialie (288) notam differentem singularem, suæque speciei tantummodo propriam, exhibit.
- 291 Nomen specificum quo brevius est, eo etiam melius, si modo tale.
- 292 Nomen specificum nulla admittat vocabula  
nisi

- nisi quibus a congeneribus necessario distinguatur.
- 293 Nomen specificum nullum, speciei in suo genere solitariz (203) imponi potest.
- 294 Nomen specificum imponat, qui novam adinvenerit speciem, si modus necesse sit (293) tale.
- 295 Nominis specifici vocabula non erint composita, nominibus genericis similia, nec græca, sed tantum latina, nam quo simpliciora, eo etiam meliora.
- 296 Nomen specificum non erit tropis Rhetoricas figuratum, multo minus erroneum, sed fideliter, qua natura dictitat, exponat.
- 297 Nomen specificum nec comparativum, nec superlativum sit.
- 298 Nomen specificum terminis positivis, non vero negatibus, utatur.
- 299 Similitudo omnis, in nomine specifico usurputa, dextra manu notior erit, licet & hæc minus placet.
- 300 Nomen specificum, nullum adjectivum sine opposito substantivo, adhibeat.
- 301 Omne adjectivum (300) in nomine specifico sequi debet substantivum suum.
- 302 Adiectiva (300) in nomine specifico usurputa, e terminis artis selectis (81-85) si modo sufficientibus, petenda sunt.
- 303 Particularis, adiectiva substantivare conjungentes, nomen specificum excludat.
- 304 Notæ distinctivæ partes plantarum (80), non vero adiectiva, in nomine specifico distinguant.
- 305 Parenthesin Nomen specificum numquam admittat.

## IX.

## VARIATIONES.

- 306 Nomini generico (VII) & specifico (VIII)  
etiam varians, si quod tale, addi potest.
- 307 Nomina generica, specifica & variantia literis diversæ magnitudinis scribenda sunt.
- 308 Sexus (149) variationes naturales consti-  
tuit, reliquæ omnes monstrosæ sunt.
- 309 Variationes monstrosas (308) constituunt flo-  
res multiplicati (120), pleni (121), proliferi  
(122), plantæ luxuriantes, fasciatae, mu-  
tilatae; in numero, figura, proportione & situ  
partium omnium (80), nec non sape color,  
Odor, sapor, & tempus.
- 310 Casuale monstrositates (309) & variationes,  
si levissimæ vixque notabiles sunt, eas non  
curat Botanicus (7).
- 311 Luxuriations (309) foliorum in foliis op-  
positis & digitatis facillime adidunt.
- 312 Morbosas plantas, vel etiam statas in mo-  
minibus variationum assumere, saepius su-  
perfluum est.
- 313 Color corollæ, in cœruleis purpureisque pe-  
talib; facillime variat.
- 314 Locus aquosus folia inferiora, montosus au-  
tem superiora saepius findit.
- 315 Planta naturalis (157) nomine variationi-  
bus (158) opposito, notari non debet.
- 316 Cultura tot variationum mater, optima quo-  
que variationum examinatrix est.
- 317 Variationes diversas sub earum specie colli-  
gere, non minoris est estimationis, quam  
qui

qui species sub suo genere, collocare (284)  
queat.

## X.

## SYNONYMA.

- 318 Synonyma sunt diversa Phytologorum (6)  
nomina, eidem plantæ imposita, eaque gene-  
rica (VII), specifica (VIII) & variantia (IX)  
sunt.
- 319 In Synonymis nomen optimum agmen du-  
cat, quale sit selectum aliquod, vel ipsius  
Auctoris nomen.
- 320 Synonyma eadem conjungantur.
- 321 Synonyma singula novam ordiantur lineam.
- 322 In Synonymis Auctor & Pagina, ubique ad  
finem indicanda sunt.
- 323 In completo synonymorum cohorte, inven-  
torem notula s. Asterisco notare placet.
- 324 Nomina cujuscunque Regionis vel loci ver-  
nacula, in synonymorum cohorte, super-  
flua sunt.

## XI.

## ADUMBRATIONES.

- 325 Adumbrationes quæcunque de plantis, ali-  
cujus momenti, tradita sunt contineant; ut.  
Nomina (VII), Ethymologias, Classes cum  
ordinibus omnium systematum realium (26),  
Characteres (VI), Differentias (VIII),  
Variationes (IX), Synonyma (X), Descrip-  
tiones (326), Icones (332), Loca (334),  
Tempora (335).

- 326 *Descriptio* (325) per omnium partium exterrarum plantæ veram explicationem (91.85)  
Fructificatione (86) minime neglecta  
(92-131) instituitur.
- 327 *Descriptio* compendiosissime, tamen perfecte,  
terminis tantum artis (v), si sufficientes,  
partes depingat, secundum numerum, figuram,  
proportionem & situm.
- 328 *Descriptio* ordinem nascendi sequatur.
- 329 *Descriptio* distinctas partes plantarum (80)  
in distinctis paragraphis tradat.
- 330 *Descriptio* necessario longior vel brevior  
(327), utraque mala est.
- 331 Mensura (327) magnitudinis, a manu de-  
desumpta in plantis convenientissima est.
- 332 Icones (325) magnitudine & situ naturali  
depigi debent.
- 333 Icones optimæ omnes plantæ partes, licet  
minimas etiam Fructificationis, exhibent.
- 334 Loca (325) plantarum natalia late sumta  
triplicia sunt. Communia scilicet, Alpina  
& Marina, quorum species varix.
- 335 Tempus (325) vegetandi, florendi, fructum-  
que ferendi, numquam sine loco & gradu elevationis, indicandum est.

## XII.

## VIRES.

- 336 Vires plantarum à fructificatione (86) de-  
sumat Botanicus (7), qua talis cum sapore  
(357-363), odore (358-359), interdum co-  
lore (364.365), & loco (357) limitatas.
- 337 Quacunque plantæ genere conveniunt  
(165), etiam virtute conveniunt; quæ  
Ordine (161) naturali (162) continentur,  
etiam virtute proprius accedunt; quæque  
Classi (160) naturali (77) congruunt, etiam  
viribus quodammodo congruunt.
- 338 GRAMINUM folia jumentis lata pascua,  
semina minora avibus, majora hominibus  
esculenta sunt.
- 339 STELLATÆ Rai diureticæ dicuntur.
- 340 ASPERIFOLIÆ Rai adstringentes &  
Vulneraria sunt.
- 341 PENTANDRIA mongyna baccifera monopetala communiter venenata est.
- 342 UMBELLATÆ in siccis locis aromaticæ,  
calefacientes, resolventes & carminativæ,  
in humidis (357) autem venenatae sunt, ra-  
dice & seminibus pollent.
- 343 HEXANDRIÆ radices secundum sapo-  
rem (358) & odorem (359) edules vel no-  
xiae sunt.
- 344 Plantæ quarum flores Antheris bicornibus  
(108) gaudent, adstringunt; si bacciferæ, a-  
cidæ & esculentæ sunt.
- 345 ICOSANDRIÆ fructus pulposus esculen-  
tus est; Padus forte excipitur.



- 346 POLYANDRIA plerumque venenata est.
- 347 DIDYNAMIA Gymnosperma odorata,  
cephalica & resolvens est, folia virtute pol-  
lent.
- 348 TETRADYNAMIA antiscorbutica aquo-  
sa & acris est, quæ virtus exsiccatione im-  
minuitur.
- 349 MONADELPHIA Polyandra mucilagino-  
sa & emoliens est.
- 350 DIADELPHIÆ folia jumentis, semina  
animalibus esculenta & flatulenta ac farina-  
cea sunt.
- 351 SYNGENESIA varie & specifice medica-  
mentosa putatur, communiter amara est.
- 352 GYNANDRIA Dianara aphrodisiaca di-  
citur.
- 353 AMENTACEÆ acifoliae resiniferæ sunt.
- 354 CRYPTOGAMIA vegetabilia sapientius su-  
specta continet.
- 355 Plantæ quarum flores Nectarii à petalis se-  
(em. 251)  
paratis (110) gaudent, communiter venena-  
ta sunt.
- 356 LACTESCENTES communiter venena-  
ta sunt, minus tamen Semiflosculosæ Tour-  
nefortii.
- 357 Plantæ in siccis sapidiores, in humidiuscu-  
(em. 459)  
lis insipidæ magis, in aqosis sapientius corro-  
sive sunt.
- 358 Sapida & odorata insipidas & inodoras vi-  
ribus superant; demis enim his, castratur  
etiam virtus.
- 359 Sapida & graveolentes bona sunt, graveo-  
lentes autem mala, nauseosæ vero purgan-  
tes, vomitoria vel venenata sunt.

- 360 Dulces nutriunt, pingues emolliunt magis,  
salsæ stimulant & calefaciunt magis.
- 361 Aores corrosivæ sunt, si vero per exsicca-  
tionem sapore privantur, edules sape eva-  
dunt.
- 362 Amaræ alcalinæ sunt, stomachicæ, antive-  
nereæ & sapientius suspectæ.
- 363 Acida calorem & sitim restinguunt, austre-  
ræ adstringunt.
- 364 Flores & fructus rubri acidum communiter  
occultant.
- 365 Color floris luridus & aspectus totius plan-  
tae tristis, suspectas reddit plantas.

In scientia Naturali principia veritatis obser-  
vationibus confirmari debent.



LINNAEI FUNDAMENTA BOTANICA.

CONCLUSIONES EX DICTIS.

- I. Quod in Bibliotheca Bot. maxima pars restet.
- II. Quod Systemata plura confici & debent & possint.
- III. Quod terminis artis erroneous & insufficien-  
tibus laboraverit sapius Botanica.
- IV. Quod essentia & primaria fundamenta Bo-  
tanicae in solis petalis & fructu male qua-  
sita sint.
- V. Quod sexus consideratio Botanico maxime  
sit necessaria.
- VI. Quod nullus character hactenus datus rite  
sit constructus.
- VII. Quod vix dimidia pars nominum generico-  
rum laudabilis sit.
- VIII. Quod vix ulla Differentia specifica recte  
elaborata sit.
- IX. Quod vegetabilium numerus ad dimidiis  
fere minorum redigi debeat.
- X. Quod Synonyma ista copiosa recentiorum  
maxime desiderarentur conjuncta.
- XI. Quod paucæ adumbrationes ritæ factæ sunt.
- XII. Quod vires plantarum a systemate naturali  
optime intelligantur.

FINIS.



